

Agnieszka Modzelewska
62473

**Summary of the doctoral dissertation entitled
“Mandatory disclosure rules in Polish law and the law of selected European Union
member states”**

The topic of research undertaken in this dissertation is the issues related to the practical application of provisions imposing mandatory disclosure rules in the Polish law and selected European Union member states.

The dissertation attempts to evaluate the implementation method by the legislator of the institution of mandatory disclosure rules. The thesis, according to which the provisions in force in Poland on mandatory disclosure rules in their current form do not meet the assumed objectives in terms of striving for maximum protection of the tax base internationally and simplification of tax regulations, needed to be verified. In view of the above, there is a need for a holistic approach to the issue of the institution of mandatory disclosure rules, in particular by limiting excessive goldplating, changing problematic provisions by clarifying unclear regulations, and verifying the approach of public law authorities to assist taxpayers in interpreting the regulation in question. The analysis carried out was extended by the comparative legal aspect. After all, it should be explained that the institution of mandatory disclosure rules has its origin in the European Commission Directive, the obligation to transpose which was incumbent on all member states of the European Union.

The following research methods were used in the present dissertation: historical, dogmatic-legal, comparative legal analysis, as well as the statistical-documentary method.

The dissertation consists of an introduction, final conclusions and four substantive chapters. It begins with a chapter containing theoretical considerations on general issues concerning the institution of mandatory disclosure rules. First, considerations on the reasons behind the establishment of the institution in question by the EU legislator are presented, as well as an overview of the regulations on reporting tax schemes operating in selected OECD countries prior to the entry into force of the institution under study. This chapter also investigates the compatibility of the regulation in question with constitutional principles. The first chapter is complemented by considerations on the legality of legal clarifications issued by the Minister of Finance on the regulations on reporting tax schemes, including the legality of

abolition introduced under them, an analysis of the impact of reporting obligations on the obligation to maintain legally protected professional secrecy, and issues related to the official interpretation of MDR regulations through individual interpretations of tax law. The second chapter presents the subject and object scope of the institution under study. In addition, the subject of consideration in the second chapter is the analysis of problematic issues concerning determination of the scope of reporting obligations, including interpretative doubts related to the imprecise formulation of definitions relating to distinguishing features. The third chapter discusses the problematic issues related to the procedure for mandatory disclosure rules and the obligation to have and apply an internal procedure for preventing non-compliance with mandatory disclosure rules. It also analyzes the principles of incurring administrative liability and fiscal criminal liability for non-performance or improper performance of reporting obligations, as well as the impact of the COVID-19 pandemic on the shape and, above all, the timing of reporting obligations. The final, fourth chapter of this dissertation includes a comparative legal analysis of the regulations implementing the MDR Directive in selected EU member states, i.e. Germany, Ireland and Portugal. These countries were chosen to show the different methods of transposing the identical regulation. The analysis of legal solutions adopted in the implementation of the analyzed institution into the legal orders of selected EU countries allowed to draw conclusions on the Polish regulations on mandatory disclosure rules as well as to propose changes in their scope. The final conclusions included a summary of considerations and resolution of the research problem, with *de lege ferenda* conclusions.

Agnieszka Modzelewska
62473

**Streszczenie rozprawy doktorskiej pod tytułem
„Obowiązek raportowania o schematach podatkowych w prawie polskim i prawie
wybranych państw członkowskich Unii Europejskiej”**

Przedmiotem badań podjętych w rozprawie jest problematyka związana z praktycznym stosowaniem przepisów nakładających obowiązek raportowania o schematach podatkowych w prawie polskim i wybranych państwa członkowskich Unii Europejskiej.

W dysertacji podjęto próbę oceny sposobu implementacji przez ustawodawcę instytucji raportowania o schematach podatkowych. Weryfikacji wymagała teza, w myśl której obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące raportowania o schematach podatkowych w ich aktualnym kształcie nie realizują zakładanych celów w postaci dążenia do maksymalnej ochrony bazy podatkowej w wymiarze międzynarodowym oraz uproszczenia regulacji podatkowych. W związku z powyższym zachodzi potrzeba całościowego podejścia do problematyki instytucji raportowania o schematach podatkowych, w szczególności przez ograniczenie nadmiernego *gold platingu*, zmianę problematycznych zapisów polegającą na doprecyzowaniu niejasnych regulacji oraz weryfikację podejścia organów publicznoprawnych w kwestii pomocy podatnikom przy dokonywaniu wykładni przedmiotowej regulacji. Przeprowadzona analiza poszerzona została o aspekt prawno-porównawczy. Wyjaśnić bowiem należy, że instytucja raportowania o schematach podatkowych ma swoje źródło w dyrektywie Komisji Europejskiej, której obowiązek transpozycji ciążył na wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

W pracy nad niniejszą dysertacją zostały wykorzystane następujące metody badawcze: historyczna, dogmatyczna-prawna, analiza prawno-porównawcza, a także metoda statystyczno-dokumentacyjna.

Rozprawa składa się ze wstępu, wniosków końcowych oraz czterech rozdziałów merytorycznych. Dysertację rozpoczyna rozdział zawierający rozważania teoretyczne na temat ogólnych zagadnień dotyczących instytucji raportowania o schematach podatkowych. W pierwszej kolejności przedstawione zostały rozważania na temat przyczyn leżących u podstaw stworzenia przedmiotowej instytucji przez unijnego prawodawcę oraz przegląd regulacji z zakresu zgłaszania uzgodnień podatkowych funkcjonujących w wybranych państwach OECD

przed wejściem w życie badanej instytucji. W rozdziale tym zbadano również zgodność przedmiotowej regulacji z zasadami konstytucyjnymi. Dopelnienie pierwszego rozdziału stanowią rozważania dotyczące zgodności z prawem wydanych przez Ministra Finansów objaśnień prawnych dotyczących przepisów o raportowaniu schematów podatkowych, w tym zgodności z prawem wprowadzonej na ich mocy abolicji, analiza wpływu obowiązków raportowych na obowiązek zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej oraz problematyki związanej z urzędową wykładnią przepisów MDR w drodze indywidualnych interpretacji prawa podatkowego. W kolejnym rozdziale rozprawy przedstawiony został zakres przedmiotowy oraz podmiotowy badanej instytucji. Przedmiotem rozważań w dziale drugim jest ponadto analiza problematycznych kwestii dotyczących ustalenia zakresu obowiązków raportowych, w tym wątpliwości interpretacyjnych związanych z nieprecyzyjnym sformułowaniem definicji cech rozpoznawczych. W trzecim rozdziale rozprawy przedstawiono problematykę związaną z procedurą zgłaszania schematów podatkowych oraz obowiązkiem posiadania i stosowania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku raportowania schematów podatkowych. W rozdziale tym przeanalizowane zostały również zasady ponoszenia odpowiedzialności administracyjnej i odpowiedzialności karnej skarbowej z tytułu niewykonywania lub nieprawidłowego wykonywania obowiązków sprawozdawczych, a także wpływ pandemii COVID-19 na kształt, a przede wszystkim terminy wykonywania obowiązków sprawozdawczych. Ostatni, czwarty rozdział dysertacji zawiera analizę prawnoporównawczą przepisów implementujących dyrektywę MDR w wybranych państwach członkowskich UE, tj. Niemczech, Irlandii i Portugalii. Kraje te dobrano tak, aby pokazać odmiennie sposoby transpozycji tożsamej regulacji. Analiza rozwiązań prawnych przyjętych w ramach implementacji analizowanej instytucji do porządków prawnych wybranych państw unijnych pozwoliła na wyciągnięcie wniosków w zakresie polskich przepisów dotyczących raportowania schematów podatkowych oraz na zaproponowanie zmian w ich zakresie. Wnioski końcowe rozprawy zawierają podsumowanie rozważań oraz rozstrzygnięcie problemu badawczego, w tym w postaci wniosków *de lege ferenda*.